

illam etsi videret præsentem, tamen præ modestia tacentem audire non poterat.

399. Itaque Jesus vidit stantem Matrem; & quam non audivit loquentem, sed tacentem attendit, sic alloquitur loco Joannis citato: *Mulier, ecce filius tuus.* Primò expende nudam vocem, & verbum acidum in quod prorupit Dominus, nolens Matri, aut Virginis vocabulo mōrentis Deiparæ temperare dolores; sed *Mulieris* communī voce cor pungere parentis, dicens: *Mulier, &c.* Secundò (etsi alias Maria esset edocta in divinis mysteriis,) quis non putaret quod de semetipso ageret cum parente, dum protulit, *Ecce filius tuus:* nam etiam si ad Joannem verba fuerint directa, nec ipsum digito demonstrare quibat, nec capitis motu aut oculorum nutu illum demonstrare præ tormentis vallebat. Nihilominus Maria nullum responderet verbum, nullum ad hoc ultimum, quia in spiritu, corde & animo loquentis Iesu unā cum ipso erat: nullum profert etiam responsum ad primum, quippe ad *Mulieris* nudum nomen; ut omnia in silentio conferreret in corde, quæ taciturnitate armata nullum effugiebat conflitum, & quæ præseruit in die & hora passionis tacebat, ex allato Guillermo supra, num. 397. Ad fercula nuptialia transeamus in Cana Galilæa facta, Joannis 2. vers. 3. & 4. ubi deprecanti Deiparæ, unumque verbum pro indigentibus proferenti, aquam Christus converfurus in vi-
num respondit: *Quid mihi, & tibi est mulier?* Primo sonitu, etiam auscultantibus verba illa aut Matri contemptum resonabant, aut eis Christus Virginem & Matrem carpere videbatur. Neutquam in re id suspicari potest; nam Christus tunc Ecclesiam erudire voluit, nos edocens, bona expendenda fore ad pauperum & indigentium solatium, non autem ad cognatorum gloriae incrementum. Id bene Maria dignoscens tacuit,

Maria in Cana Galilæa nupis nec ullum verbum protulit, sed in si-
ad Christi lentio expectavit suæ deprecationis responsum, no-
tacens, no-
felicem eventum. Modò etiam de-
stram fuit veniamus in domum ubi Christus in subdū. edocebat turbas, Matthei cap. 12.
Matt. c. 12. vers. 46. ibi: *Aduic eo loquente ad turbas, ecce mater ejus & fratres sta-*

bant foris, querentes loqui ei. Con-
sule Evangelistas alios, Marcum Marc. c. 3.
cap. 3. vers. 32. & Lucam cap. 8. vers. 19. Luca c. 8.

& nullum de Mariæ loqua (in defi-
derio adhuc) memoriam reperies;
nam omnes de videndi Christum ex-
pectatione aut exauditione in disci-
pulis & Matre reperta loquuntur.
Locum enim ad audiendum Dei ver-
bum ex ore filii, tam Mater, quam
cognati sibi parari desiderabant; nam
præ multitudine turbæ accedere non
valeat, sed foris stabant, querentes
ipsum videre & audire. Atqui nun-
tianti sibi: *Ecce mater tua, & fratres
foris stant, querentes te;* ait Christus Matt. c. 12.
vers. 48. sic: *Qua est mater mea, &c.* Non negat Christus se veram habere
matrem secundum carnem: nec illa
dixit suam respuendo acido verbo pa-
rentem; sed potius auditores & nun-
tium carpendo, & verbo illo duro re-
prehendendo, ac si diceret: *Tu dicis
quod me loquente mater mea stat foris
querens mihi loqui, cum ego in
his quæ Patris mei sunt, & in negotio
vestræ salutis & redemptionis, ac
prædicationi persistam intentus.* Ma-
ter mea nunquam mihi intempestivè
loquuta est, quæ semper in opportu-
no silentio tacet, nec suum est, quod
velit interrumpere Dei sermonem &
meam loquelam suis verbis: ideoque
quia id in mea matre haud video, nec
ex illa parte dignosco, inquiri: *Quae ibidem,
est mater mea, & qui sunt fratres mei,* Mariam
qui sua loquacitate cupiant vel au-
thoritate materna, vel consanguinea,
Dei interrumpere verbum, divinum-
que impedit sermonem? Id omne
indigit non obscurè Divi Bernar-
di verba, qui sermone de verbis
Apocalypsis, sive de Beata Virgine,
col. mibi 4. & 5. sic fatur: *Pudibunda D. Bernat-
suit Maria, & ex Evangelio id proba-
mus.* Ubi enim aliquando loquax, ubi
præsumptuosa fuisse videtur? Foris sta-
bat querens loqui filio: nec materna
authoritate aut sermonem interrupit,
aut in habitacionem irruit, in qua fi-
lius loquebatur. :: In nuptiis, ubi sa-
nè increpata à Filio, tanquam mitis &
humilis corde, nec illi respondit, &c.

Denique Maria semper scuto ob-
armata silentii, & in taciturnitate
de diabolo triumphans, etsi lampas
sit sine ore, ex Hesychio, etiam lam-
pas inextinguibilis est, ex Cyrillo Alex. Hesychius.
Cyrill. Alex.

Luna silens ut nos semper illuminet. Si est *Luna
etiam dici silens*, nullum lucis in terras emittens
est, cum est in interlunio aut novi-
lunio, secundum aliquos ad locum
Virgilii allatum supra numero 393.
nihilominus nobis ipsam exoranti-
bus *Luna plena est*, nunquam defi-
ciens, nec suo lumine in nocte nostra
privata, ex S. Anastasio 4. Hexaemer.

Anastasius.
Philipp.
Abb.
Innocent.
III.

Maria clausa in na lucet in nocte. Qui ergo jacet in
nocte nostra nocte culpa, respiciat Lunam, depre-
culta.

& Abbate Philippo lib. 6. in Cant. ca-

pite 10. Unde Innocentius Papa III.

Serm. 2. de Assumptione, sic fatur: *Lu-*

ra Luna in na lucet in nocte. Qui ergo jacet in
nocte nostra nocte culpa, respiciat Lunam, depre-
culta.

& Mariam, ut ipsa per Filium cor

ejus ad compunctionem illustreret. Quis

enim de nocte invokeavit eam, & non est

exauditus ab ipsa? Sed, ô Maria,

pulchra & plena ut luna silens, ne si-

leas à me, Domina: nam si quæ sem-

per silens exorata tacueris, scimus

tuum silentium clamorosam esse apud

Deum in oratione vocem; quia ut

Ecclesiastes cap. 9. vers. 17. dicit: Ver-

ba sapientis audiuntur in silentio, plus

quam clamor principis inter flutos. Quid mirum, quod verba prolata in

silentio, sive cum silent omnes, audi-

antur? Sanè mysteriosum est, cum

verba illa tacitè & in silentio sapien-

tis ab ore exeat: tunc enim in vir-

tute clamant, dum in silentio exau-

diuntur, plusquam aliorum clamor.

De Mariæ voce intellexit Laurenti-

nus Presbyter illud Job cap. 4. vers. 16.

exaratum: Vocem quasi auræ lenis au-

didi. Ubi Hebraicus fons aut silentio-

sam vocem intelligit, aut in silentio

involutam interpretatur loque-

lam, דְמָמָה, Demamà vakol: si-

lientium & vocem. Ubi noster Haye,

in concordia Psalmi 109. vers. 29. scri-

bit: Loco aure, Hebraea vox דְמָמָה,

demama, significat propriè silentium.

Sup. n. 399. Nam etiam Maria tacere ad no-

strum videatur subsidium, ut in Ca-

na Galilæa; sic tamen clemens, sic

pia, sic potens est, ut ejus silentium

vox sit auræ tenuis, submissa & gra-

cilis, & sibilis, in quo ad nos Deus

per suam gratiam properat, & per

suum accurrit auxilium, 3. Regum 19.

vers. 12. Non in spiritu Dominus, &

post spiritum commotio: non in

commotione Dominus, & post com-

motionem ignis: non in igne Domini-

nus, & post ignem sibilis aura tenuis,

in quo Dominus adventavit, quia

R.P. Mart. del Castillo, Paneg. Mar.

erat vox gracilis, tenuis, submissa;
& quasi muta. Unde Hebraicè, &
post ignem vox silentii tenuis; qualis
fuit vox Deiparæ, cui adhuc in si-
p. 67.

lentio dedit virtutem Dominus, uti
34.

Propterea Sponsus laudans
Marie os & guttur, Canticorum cap. 7. Cantic. c. 7.

vers. 8. & 9. inquit: *Odor oris tui
sicut malorum. Guttur tuum sicut vi-*

num optimum. Quia Sponsa non tan-

tum suavem odorem malorum, sed &

optimum spirat.

Maria in
sacramenta
te odorem
optimum
spirat.

Hebreæ
lectio.

Habracæ
lectio.

Dicitur:
Ecclesiastes cap. 9. vers. 17. dicit: Ver-

ba sapientis audiuntur in silentio, plus

quam clamor principis inter flutos. Quid mirum, quod verba prolata in

silentio, sive cum silent omnes, audi-

antur? Sanè mysteriosum est, cum

verba illa tacitè & in silentio sapien-

tis ab ore exeat: tunc enim in vir-

tute clamant, dum in silentio exau-

diuntur, plusquam aliorum clamor.

De Mariæ voce intellexit Laurenti-

nus Presbyter illud Job cap. 4. vers. 16.

exaratum: Vocem quasi auræ lenis au-

didi. Ubi Hebraicus fons aut silentio-

sam vocem intelligit, aut in silentio

involutam interpretatur loque-

lam, דְמָמָה, Demamà vakol: si-

lientium & vocem. Ubi noster Haye,

in concordia Psalmi 109. vers. 29. scri-

bit: Loco aure, Hebraea vox דְמָמָה,

demama, significat propriè silentium.

Sup. n. 399. Nam etiam Maria tacere ad no-

strum videatur subsidium, ut in Ca-

na Galilæa; sic tamen clemens, sic

pia, sic potens est, ut ejus silentium

vox sit auræ tenuis, submissa & gra-

cilis, & sibilis, in quo ad nos Deus

per suam gratiam properat, & per

suum accurrit auxilium, 3. Regum 19.

vers. 12. Non in spiritu Dominus, &

post spiritum commotio: non in

commotione Dominus, & post com-

motionem ignis: non in igne Domini-

nus, & post ignem sibilis aura tenuis,

in quo Dominus adventavit, quia

R.P. Mart. del Castillo, Paneg. Mar.

X x eupatum

AGNA animi constantia, 401.

ut libertatem Israëlis populo

præstaret Iahel, vitulentis

hostem Sisaram lethargo oc-

cupatum

XX eupatum

ILLUSTRATIO XXVI.

PANEGYRICA:

Ad illa verba Libri Iudicum, cap. 4.
vers. 21. Posuit supra tempus ca-

*pitis ejus clavum, percussumque
malleo defixit in cerebrum usque*

occupatum & profundo somno sopi-
pitum, uno ex paxillis tentorii ar-
repto, & supra dormientis caput in
parte temporis posito, & fortiter
malleo percusso, Sisaræ transfodit
caput, & simul confixit telluri. Hoc
decantans Debbara in suo triumphali
epinio, sic pangebat capite 5. Ju-
dicum, vers. 26. & 27. quasi exponen-
do allatum à nobis contextum ex 4.
capite, vers. 26. habet enim textus:
Sinistram manum misit ad clavum, &
*dexteram ad fabrorum malleos, percus-
susque Sisaram quarens in capite vulne-
ri locum, & tempus valide perforans.*
*Interpedes ejus ruit, defecit, & mor-
tuus est: volvitur ante pedes ejus, &*
jacebat exanimis & miserabilis. (Jam
suprà illustratione 24. num. 374. præ-
allatum ex capite 5. Judicum locum
enodatum relinquimus, ubi Jahelem
in habitu & corporis situ Crucem ef-
formasse docuimus, ut populi salus à
Crucis forma inceperit & emanarit:
unde pro Iaheli repetit Emmanuel de
Naxera tomo 1. in Iudices, §. 3. litt. ad

Judicum
c. 5.
Emm. Nax.
Tertull.
Alialectio.

illud Tertulliani di-
ctum in Apologetico, cap. 11. de Josuë:
Crucis habitus quoque erat necessarius,
*per quam Iahel victoriæ esset rela-
tura.*) Occupuit extinctus Sisara
miser feminea manu confossus, &
postea etiam pedibus conculcatus,
dum inter sanguinis rivulos ante pe-
des feminæ volvebatur. Alii ulti-
ma verba legunt: *Facebat ad pedes*
*ejus in loco quo ruit, ibi cecidit ob-
truncatus.* Quod non tam configere,
sive confodere exprimit, quā ab-
scindere; obruncatus enim Hispanè
propriè transfertur *Descabezado*, &
in Hebraico fonte loco citato, ver-
bum *Machaka*, mysticose
hīc solummodo in Scriptura sic re-
pertum, *abscindere caput designa-
vit*: forsitan ut propria fieret allusio
ad Mariam Deiparam, caput dia-
boli conterentem, non solum pe-
dibus sacris ac mysticis plantulis, sed
manibus obruncantem, absconden-
tem peccati caput de domo impii.
Hinc Iahel Mariae Deiparæ expre-
sa imago, ad interficiendum Sisaram
diaboli typum, signatum in capite
vulneri quæslit locum, non in
corpore, in pectore, in umbilico, aut
bubone; quia dæmonis symbolo, &
& sui populi hosti caput abscindere

peroptabat, ut potè omnium mem-
brorum principalem artum; quin &
in ipso etiam capite ad internecio-
nem selegit tempus, partem scilicet
capitis inter aurem & oculum sitam,
in qua primò somnus gravare caput
incipit, &c. de qua egimus in exc-
gesi, num. 6. quia ibi frequens est
venarum impulsus, & vita indicium,
ut innuit Theocred. idyll. 4. Ne
quomodocumque Sisara posset effu-
gere interitum, nec ferientem fe-
minæ evitare manum. Maluit Iahel
tarda temporis intervalla consumere,
quarendo vulneri lethali in ca-
pite locum, quād itum errando
non semel caput abscondere, nec ho-
stem obruncare terebrando ad in-
teritum. Sileat Iahel Sisaram ducem
Regis Jabin clavo enecans: longè for-
tor Regina nostra Deipara Maria
fuit, quippè qua regem illam sata-
nam, Domino auxiliante evicit; aie-
bat Alphonsus ab Orozco super cap-
put 4. Canticor. annot. 18. Scelestissimi
ac infestissimi hostis punio &
vindicta, ex morteque ipsius obten-
ta victoria, apud Paradinum libro
de Symb. Heroicis, fol. 144. non ali-
ter populo ostendebatur, quād hoc
hieroglyphico. Caput hominis in ta-
bella depictum erat, & delicata ma-
nus cum pugione illud percussiens
in fronte, victoriæ evulgabat vin-
dictam, tanquam à delicata feminæ
manu reportatam. Manu igitur & pe-
de Maria in Jahele designata, diaboli
caput contrivit: malleo timoris Domini
& clavo dilectionis crucis, ejus ca-
put terebravit Deipara, qui sub ejus
pedibus sacris conculcatus jacet. Pe-
des enim Mariae, ejus Virginitas &
humilitas fuere: scribit enim Ful-
bertus Carnotensis apud nostrum
Pelbartum in Stellario, lib. 5. parte 2.
art. 1. sic: *Benta Maria caput demonis*
quasi pedibus utrisque contrivit, in
*hoc quod virginitatem & humili-
tem servavit. Virginitate enim extin-*
*xit concupiscentiam carnis, & humili-
tate superbiam mentis.* Ergo si in
capite figuratur dæmonis superbiam,
Maria humiliitate sua superbiam dæ-
monis in capite conterat, quia ca-
put dæmonis originale piaculum præ-
figurat. Prodest Dominicanus Do-
ctor Guillermus Ebroicensis tomo 1.
in Genesim, clausula 7. in mystico sen-
tencia Guillelmus Pepin.

Tempus ea-
pitis pars
vita fre-
quentis indi-
cium est.
in qua som-
nus primo
incipit gra-
ware caput
Theocred.

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

</div